

kring knöttin

Lamin fjalla- klintrari

37 ára gamli Yukihito Isa ætlar sær at verða fjallaklintrari, sjálvt um hann er lamin frá mjóðnini og niðureftir. Tí hefur hann fingið ein serligan koyristól gjörðan, sum skal flyta hann upp á toppin á tí 3776 metrar høga Fuji Yama, sum er hægsta fjall í Japan. Isa roknar við, at túrin fer at vara í fimm dagar, og um hann eydnast, so er hann tann fyrsti, sum er komin upp á tað kenda fjallið í koyristóli.

900 kr. fyri at fáa song á japanskum flogferum

Mangt og hvat hendir í okkara tíðarald: seinasta er, at stóra japanska flogfelagið, Japan Air Lines (JAL), nú bjóðar ferðafólki á fyrsta klassa song á nátt á Boeing 747 jumboflogferum, móti at gjalda 900 kr. fyri eina song! Hetta er fyribils á strekkinum Keymannahavn—Tokio og kemur at galda frá 1. oktober. 18 jumboflogfer eru longu útgjörð til hesa heldur óvanliga »service« á flogleiðum á Kyrrahavsøkinum. 15 av flogflogunum millum danska og japanska høvuðsstaðin fáa 5 sengar hvert flogfarið, trý fáa sjey.

Tá ið náttarlegan

ikki er í nýtslu, kann songin verða nýtt sum sofa, og allar verða sær útgjörðar við gáðin, at verja privatlivsins frið, sum JAL sigur frá í eini blaðkunngerð til kundar sínar...

Málið útsett

Bankamaðurin Tom Horsley hefur í San Francisco lagt sak móti vinkonu síni um krav upp á 212 kr. til at-gongumerki, bensin og mista arbeiðstíð. Atvoldin til hetta var, at vinkonan sveik eina avtalu um, at tæy bæði skuldu fara til sjónleik. Vinkonan hefur sagt kravið vera láturligt og sigur eisini, at um hon verður dømd at gjalda kravið, so fer hetta at fáa álvarslegar fylgjur fyri allar aðrar gentur í USA. Ein dómstólur hefur fyribils útsett málið.

2000 kr. at spara

Tað er við at koma ein heilur fátækraþýlingur úr plastikki beint við Victoria Station í London. Her byrjar frittíðin hjá mongum fólki, sum standa — ella búa — í biðrað fyri at fáa ferðaseðil við tí biliga flúgviflagnum Freddie Laker Skytrain til USA. Hetta er kanska ein keðilig byrjan við frittíðini, men tað eru 2000 kr. at spara.

550 miljónir fólk uttan arbeiði um 10 ár

Alheims arbeiðsstovnurin ILO varar móti avleiðingunum av ov skjótt at fremja idnaðarframleiðslu í tilfaturskomnum londum. Í tíðarritinum »Guidelines for the Organisation of Special Labour-Intensive Works Programme« (1977) skrivir ein av medarbeiðarum ILOs, at idnaðarætlanir í summum tilfaturskomnum londum kunnu bera við sær, at miljónir av arbeiðsleysum gerast sosialir »taparar«.

At talan er um miljónir av fólki, sum verða sloppin upp á fjall, orsakað av einum skeivum politikki, er prógvað hagfrøðsliga. Hagtøl visa, at 550 miljónir fólk í tilfaturskomnum londum vilja verða uttan arbeiði um bert 10 ár, ella umleið ein tvefaldan av arbeiðsloysistalini í hesum londum í dag.

Og kortini er alla staðni brúk fyri arbeiðsmegi til at skapa sosial og búskaparlig framstig, m.a. við gerð av vegum, innrætting av havnalögum o.s.fr. Harafturat kemur, at neyðugt er at byggja í-búðir, har fólk hava ráðini til at búa í. Í mongum londum hefur ILO seinnu árin hjálpt til, at fólk uttan arbeiði fáa okkurt at takast við, men ein treyt er, at tann neyðugi peningurin at fremja slík tiltøk fæst tilvega.

ILO og hjálpaetlan Sameindu Tjóða, UNDP, hava tí í felag kallað saman til ein fund um veiting av slíkari hjálpi, og skal hesin fundur verða hildin í Gjeneve, aðrenn hetta ár er komið at enda. Úrslitið av einum tilikun fundi kemur at siga nakað um, hvørjar politiskar møguleikar, ið eru at fremja neyðugu tiltøkini, men einki um, hvat ið fíggarliga og sosialt er neyðugt at fremja.

Ofra kunnu arbeiðsviðurskiptini vera vánalig, uttan at hann, ið settur er í eitt starv, sjálvur er greiður yvir tað. Eitt dømi í so máta er eitt svar, sum kvinnur innan vinnulívið í USA hava givið ávikavist í 1969 og 1973 uppá spurningin, um tæy hildu, at mammamunur varð gjörður á arbeiðsmarknaðinum. Í 1969 svaraðu 8 prosent av teimum spurdu kvinnum ja til henda spurningin, men í 1973 var prosentíð vaksið til 13. Alt bendir á, at kvinnur í 1973 betur hava dugað at gjørt sær greitt, hvussu veruliga stóðan er á van-

Í Danmark eru yvir 150.000 arbeiðsleys — hvørja viku mugu tæy standa í biðrað fyri at fáa studningin

ligum arbeiðsplássum.

Tí verður hildið skeivt at halda fram við spurn-

ingabrevum til hvønn einstakan. Teir sakkønu skulu heldur sjálvir kanna

arbeiðsviðurskiptini beinleiðis í teimum einstøku virkjum.

Vána skil á arbeiðsmarknaðinum

Einans í londum, ið knýtt eru at OECD-vinnulivsfelagsskapinum eru í dag 7 miljónir ungfolk, ið einki arbeiði vita sær. Fleiri av hesum hava onga útbúgving, men eisini millum akademikarar er arbeiðsloysið vaksandi. Bert í felagsmarknaðarlondunum vilja tæy í árunum fram til 1985 mæta kravnum um at útvega arbeiði til ikki færri enn 3 miljónir ungfolk, ið frammanundan hava akademiska útbúgving.

Kvinnur eru í vaksandi tali millum tæy, ið einki arbeiði vita sær.

Í lötuni eru umleið 6 miljónir arbeiðsleysar kvinnur einans í londunum vestanfyri, og framtíðarútlitið hjá hesum kvinnum er alt annað enn bjart.

Dreymurin hjá fremmandaarbeiðarum um at gerast ríkir, bert tæy fáa sær arbeiði í útlandum, kemur eftir øllum at døma framvegis at verða einans ein dreymur. Í tíðarskeiðinum 1973 til 1976 mistu 1,3 miljónir fremmandaarbeiðarar arbeiði teirra. Tá ið tíðirnar gerast vánaligar, verður mammamunurin enn størri enn áður á arbeiðsmarknaðinum.

Teir sakkønu innan ILO eru av teirri fatan, at tað nú meiri enn nakran tíð

gerst neyðugt, at stjórnirnar í teimum framvegis ríku londunum gera álvara burtur úr at føra íggjnum tann arbeiðspolitik, ið settur er av stovninum fyri at verja tæy veiku í samfelagnum.

Teir sakkønu skjóta eisini upp, at ymsar ætlanir um eftirútbúgving, umskúling og vinnulivsvegleiðing verða framdar skjótast gjørligt.

Samlaða arbeiðsmegin í OECD-londum er ætlað at vilja vaksa við 48 miljónum fram til ár 1990. Síðani meta tæy, at stóðan fer at batna nakað, orsakað av tí minkandi burðartali í 1970 unum.

Men ikki sær mætari út, enn at idnaðarlondini vestanfyri noyðast at viðganga, at royndirnar at vinna á arbeiðsloysinum higartil hava verið misneyðnaðar, og tæy sakkønu hava varað um, at útlitið til at bota um stóðuna er dapurt, hóast at eitt stutt tíðarskeið fyrr í ár vóru tekin til, at tað fór at gangast betur búskaparliga í londunum í vesturheimi. Men tianverri er stóðan versnað seinastu mánaðarnar, og í OECD halda tæy ikki, at vesturlond koma at røkka tæy mál, tæy høvdu sett sær í 1977.

Minni búskapar- ligur vøxtur

Búskaparligi vøxturin er nógv minni enn tæy ynsktu 5,5 prosentini, inflasjónin er nærri 9 prosent enn tilætlaðu 7,5 prosentini — og kemur at halda fram sum higartil, kemur arbeiðsloysið í OECD-londunum sum heild at vaksa við 1 miljón til 16 miljónir tilsamans, áðrenn 1978 er komið at enda.

Nevnt kann vera, at í august 1977 høvdu tæy í Frankariki meiri enn 1 miljón arbeiðsleys, ella triggjar ferðir so mong sum í 1973. Og í Vestur-týsklandi bera tæy ótta fyri, at talið av arbeiðsleysum fer at røkka upp í 1,1 miljón fyri jól.

Ein av teimum mongu orsøkunum til, at tað gongst so illa at vinna á arbeiðsloysinum er, at tæy nýggju árgangirnir eru ov stórir, til at arbeiðsmarknaðurin kann veita øllum arbeiði.

Í Onglandi hava tæy ta meting, at arbeiðsloysið millum ungfolk í hesum ár kemur at vaksa frá 143.000 upp í 215.000. Tað er av týðningi at gera sær greitt, at tæy búskaparliga í Fraklandi og Vestur-týsklandi eru nærum líka illa fyri og í Onglandi.